

OKRESNÁ PROKURATÚRA GALANTA

Obrancov mieru číslo 2, 924 29 Galanta

Telefón: 031/780 23-48, 30-53; e-mail: podatelna.opga@genpro.gov.sk

Pd 23/17/2202-14

Galanta 14. júna 2017

Obecné zastupiteľstvo obce Šintava

Obecný úrad

Šintava 244

925 51 Šintava

925 51 OBEC ŠINTAVA	
Dátum: 26-06-2017 <i>AW/ST</i>	
číslo: <i>204/2017</i>	Číslo spisu:
Prílohy/listy:	Vybavuje: <i>02</i>

Vec: **Preskúmanie zákonnosti postupu pri delegovaní zástupcov obce ako zriaďovateľa školy do rady školy – upozornenie prokurátora**

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta na základe podnetu **p o d á v a** v zmysle § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 153/2001 Z. z.), obecnému zastupiteľstvu obce Šintava

u p o z o r n e n i e   p r o k u r á t o r a

pre porušenie ustanovenia **§ 25 ods. 5 v spojení s § 25 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“), ako aj pre porušenie **§ 1 ods. 2 vyhlášky č. 291/2004 Z. z.**, ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a školskom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Podľa § 29 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z., *orgán verejnej správy je povinný vybaviť upozornenie prokurátora bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od jeho doručenia.*

Podľa § 29 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z. z., *ak orgán verejnej správy zistí, že upozornenie prokurátora je dôvodné, je povinný v lehote 30 dní od doručenia upozornenia odstrániť protiprávny stav a o prijatých opatreniach upovedomiť prokurátora.*

V zmysle § 29 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z., ak sa orgán verejnej správy domnieva, že upozornenie prokurátora nie je dôvodné, upovedomí o tom najneskôr v lehote 30 dní od doručenia upozomenia prokurátora. Ak má orgán verejnej správy svoj nadriadený orgán, odstúpi mu v uvedenej lehote upozornenie prokurátora na vybavenie a v rovnakej lehote o tom upovedomí prokurátora.

O d ô v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra Galanta preskúmala na základe podnetu poslanca obecného zastupiteľstva obce Šintava Ing. PhDr. Jána Šimulčíka, PhD. (ďalej len „podávateľ podnetu“) zákonnosť postupu obce Šintava pri delegovaní zástupcov obce do rady školy, ktorej zriaďovateľom je obec. Podaným podnetom, ako aj jeho doplneniami podávateľ podnetu namietal nezákonný postup pri delegovaní zástupcov zriaďovateľa do rady školy, keďže s výnimkou jedného zástupcu delegovaného do rady školy obecným zastupiteľstvom, boli ďalší traja zástupcovia zriaďovateľa v rade školy delegovaní (menovaní) priamo starostom obce Šintava bez toho, aby delegovanie týchto zástupcov schvaľovalo obecné zastupiteľstvo.

Z listinných podkladov, ktoré si tunajšia prokuratúra zabezpečila pri vybavovaní podnetu podávateľa, bolo zistené, že obec Šintava je zriaďovateľom Základnej školy s materskou školou kráľa Svätopluka Šintava. Táto škola má zriadenú radu školy, ktorej členmi sú aj štyri osoby, ktoré majú byť zástupcami delegovanými za zriaďovateľa. Z písomného stanoviska rady školy, ktoré bolo tunajšej prokuratúre predložené riaditeľom školy, však vyplýva, že tak ako uviedol podávateľ podnetu, len jedného zástupcu zriaďovateľa delegovalo do rady školy obecné zastupiteľstvo, konkrétne p. Romana Matušicu, ktorého delegovanie schválilo obecné zastupiteľstvo na svojom riadnom zasadnutí konanom dňa 03.12.2014. Ďalšie tri osoby, a to p. Máriu Vedrodyovú (ktorá je v súčasnosti aj podpredsedníčkou rady školy), Janku Tóthovú a PaedDr. Paulínu Krivosudskú, ktorí majú byť zástupcami zriaďovateľa v rade školy, delegoval do rady priamo starosta obce Šintava.

Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že v preskúmanom prípade zástupcov do rady školy za zriaďovateľa, ktorým je obec, delegovali tak obecné zastupiteľstvo, ako aj starosta obce, čo je v rozpore s jedným zo základných pravidiel, ktorým sa vykladajú kompetencie týchto orgánov, podľa ktorého žiadna právomoc nemôže byť súčasne zverená aj starostovi obce, aj obecnému zastupiteľstvu. Vždy je založená právomoc iba jedného z týchto orgánov, na ktorú sa následne viaže aj zodpovednosť za prípadné protiprávne konanie, resp. opomenutie uloženej povinnosti.

Základným právnym predpisom, ktorý vymedzuje pôsobnosť obcí pri výkone štátnej správy v školstve a školskej samosprávy, je zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom za smerodajné pre právne posúdenie tejto veci a vyhodnotenie zákonnosti postupu obce pri delegovaní zástupcov zriaďovateľa do rady školy je nevyhnutné považovať nasledovné ustanovenia:

Podľa § 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje pôsobnosť, organizáciu a úlohy orgánov štátnej správy v školstve, obcí, samosprávnych krajov a orgánov školskej samosprávy a určuje ich pôsobnosť v oblasti výkonu štátnej správy v školstve a školskej samosprávy, v oblasti tvorby siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky (ďalej len "sieť"), zaraďovania, vyradovania a zmien v sieti a v oblasti zriaďovania a zrušovania škôl a školských zariadení.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z., obec pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďuje a zrušuje všeobecne záväzným nariadením základné školy podľa siete (§ 15).

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z., rada školy sa skladá z 5 až 11 členov. Za ustanovenie rady školy zodpovedá zriaďovateľ.

Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z.z., členmi rady školy pri základnej škole, základnej škole pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, materskej škole, základnej umeleckej škole alebo členmi rady školského zariadenia pri školskom internáte a centre voľného času sú dvaja zvolení zástupcovia pedagogických zamestnancov, jeden zvolený zástupca ostatných zamestnancov, štyria zvolení zástupcovia rodičov, ktorí nie sú zamestnancami školy alebo školského zariadenia, a štyria delegovaní zástupcovia zriaďovateľa.

Podľa § 25 ods. 15 zákona č. 596/2003 Z. z., podrobnosti o zložení orgánov školskej samosprávy, o spôsobe ich ustanovenia, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky č. 291/2004 Z. z, ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a školskom zabezpečení, voľby členov rady školy z pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, rodičov žiakov školy alebo školského zariadenia a žiakov príslušných stredných škôl zabezpečí riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia najneskôr 30 dní pred termínom určeným na ustanovenie obecnej školskej rady alebo územnej školskej rady alebo najneskôr v termíne skončenia funkčného obdobia rady školy. Zároveň deleguje svojich zástupcov do rady školy zriaďovateľ.

Z vyššie citovaných ustanovení je zřejmé, že ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. zákonodarca výslovne delegoval na obce kompetenciu v rámci preneseného výkonu štátnej správy zriaďovať základné školy s tým, že na realizáciu tejto kompetencie, t. j. na zriadenie základnej školy, je potrebné, aby obecné zastupiteľstvo prijalo všeobecne záväzné nariadenie. Zriaďovateľom základnej školy je teda s poukazom na § 6 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. obec, v rámci ktorej prináleží kompetencia zriadiť základnú školu obecnému zastupiteľstvu, ktoré ju po formálnej stránke realizuje prijatím všeobecne záväzného nariadenia. Z uvedeného možno následne vyvodiť, že **pokiaľ zákon č. 596/2003 Z. z. hovorí o zriaďovateľovi, rozumie sa ním obec zastúpená obecným zastupiteľstvom** (na zriadenie školy bolo nevyhnutné prijatie všeobecne záväzného nariadenia obecným zastupiteľstvom, nie úkon starostu) **za predpokladu, že zákon výslovne neustanoví inak.**

Zo zákona č. 596/2003 Z. z. je zřejmé, že jeho koncepcia je založená na konštrukcii rozhodovania obce ako zriaďovateľa školy, a to v zastúpení obecným zastupiteľstvom. Iba vo výnimočných prípadoch, a to výlučne vtedy, ak to zákon č. 596/2003 Z. z. výslovne (priamo) v konkrétnom ustanovení určuje, prechádza oprávnenie konať v mene zriaďovateľa na starostu obce, prípadne iný subjekt (napr. § 3 ods. 11 alinea prvá zákona č. 596/2003 Z. z., podľa ktorého vo veci vymenúvania a odvolávania riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia, ktorého zriaďovateľom je orgán podľa § 2 ods. 1 písm. b) až d), vystupuje za zriaďovateľa starosta obce, predseda samosprávneho kraja alebo prednosta okresného úradu v sídle kraja). Prípadoch, kedy za zriaďovateľa, t. j. za obec má konať starosta obce, však v zmysle platného a účinného znenia zákona č. 596/2003 Z. z., nie je delegovanie zástupcov zriaďovateľa do rady školy, keďže zákonodarca výslovne určuje, že zástupcov deleguje zriaďovateľ (školy), ktorým je, ako už bolo vyššie uvedené, obec zastúpená a konajúca prostredníctvom obecného zastupiteľstva.

Vzhľadom na uvedené jednoznačné vymedzenie právomoci konať za obec priamo v zákone č. 596/2003 Z. z. (ak má za zriaďovateľa konať starosta, resp. iný subjekt než obec v zastúpení obecným zastupiteľstvom, tak to tento zákon výslovne určuje), následne nie je v danej oblasti pri určení orgánu kompetentného konať za obec možná subsidiárna aplikácia ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, a to s poukazom na zásadu *lex specialis derogat legi generali*, t. j. zákon špeciálny ruší zákon všeobecný. Obdobný právny názor zaujal aj Najvyšší súd SR, ktorý vo svojom rozhodnutí č.k. 8Sžo 171/2008 zo dňa 4. decembra 2008 výslovne konštatoval: „Najvyšší súd Slovenskej republiky sa primárne zaoberal vzťahom medzi zákonom o obecnom zriadení a školským zákonom. Zákon o obecnom zriadení upravuje postavenie obcí, miest a ich orgánov. Je základným všeobecným právnym predpisom v oblasti územnej samosprávy. Na druhej strane, školský zákon upravuje pôsobnosť, organizáciu a úlohy orgánov štátnej správy v školstve, obcí, samosprávnych krajov a orgánov školskej samosprávy a určuje ich pôsobnosť v oblasti výkonu štátnej správy v školstve

a školskej samosprávy, v oblasti tvorby siete škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania Slovenskej republiky, zaraďovania, vyradovania a zmien v sieti a v oblasti zriaďovania a zrušovania škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania (§ 1 školského zákona). Keďže sa školský zákon týka určitej, presne vymedzenej časti pôsobnosti obcí v oblasti správy školstva, jednoznačne z toho vyplýva, že vzťah medzi zákonom o obecnom zriadení a školským zákonom je na úrovni všeobecný – špeciálny zákon. Všeobecným zákonom v tomto prípade je zákon o obecnom zriadení a špeciálnym zákonom je školský zákon. Na základe toho sa uplatní zásada lex specialis derogat legi generali (špeciálny zákon alebo jeho ustanovenie ruší všeobecný zákon alebo jeho ustanovenie).“

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti možno teda konštatovať, že pokiaľ do rady školy zriadenej pri ZŠ s MŠ kráľa Svätopluka Šintava delegoval zástupcov za zriaďovateľa starosta obce Šintava, konal bez opory v zákone a realizoval právomoc zverenú zákonom č. 596/2003 Z. z. obci ako zriaďovateľovi, za ktorú má v danej oblasti konať obecné zastupiteľstvo. V kontexte uvedeného je následne nevyhnutné zdôrazniť, že v prípade právnych úkonov, ktoré patria do výlučnej právomoci niektorého z orgánov územnej samosprávy, nemôže iný orgán o takejto veci právne relevantne rozhodnúť, lebo nevznikol prejav vôle spôsobilý založiť právnym úkonom vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu, ale je povinný, v rámci úloh a postavenia, ktoré má, podieľať sa na realizácii a výkone tohto právneho aktu.

Na naplnenie zákonnej požiadavky kladenej na obce vo vyššie citovanom § 25 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z. z. a odstránenie pretrvávajúcej nezákonnosti bude potrebné, aby obecné zastupiteľstvo realizovalo kompetenciu vyplývajúcu mu z naposledy označeného ustanovenia a bez zbytočného odkladu delegovalo do rady školy chýbajúcich troch zástupcov zriaďovateľa, keďže zo súčasných členov rady školy bol len jeden člen za zriaďovateľa delegovaný orgánom na to kompetentným, t. j. obecným zastupiteľstvom.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti Vám za účelom odstránenia zisteného porušenia zákonnosti v zmysle § 28 ods. 2 písm. g/ zákona č. 153/2001 Z. z. o **prokuratúre** v znení neskorších predpisov **navrhujem prijať tieto opatrenia:**

1./ prerokovať upozornenie prokurátora na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva;

2./ realizovať kompetenciu zverenú obecnému zastupiteľstvu ustanovením § 25 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z.z., t.j. delegovať do rady školy chýbajúcich troch zástupcov zriaďovateľa, a to bez zbytočného odkladu.

O vybavení upozornenia a o prijatých opatreniach ma v stanovenej lehote 30 dní informujte.

Mgr. Zuzana Hozová
prokurátorka